

Inventarisatie oplossingen.

Algemene toelichting:

De inventarisatie betreft een secretariaatsstuk. Dit betekent dat de inbreng van departementen kan zijn aangevuld met observaties van het secretariaat. In komende versies zullen ook de resultaten van de werkgroepbesprekingen worden opgenomen.

Wel is bij elk voorstel aangeven uit welke koker het voorstel oorspronkelijk komt. Het kan hierbij om meerdere departementen gaan.

Het secretariaat heeft de Belastingdienst verzocht om meer cijfers te leveren bij sommige voorstellen (b.v. over aantal terugvorderingen als gevolg van een complicatie). Dit bleek echter niet altijd mogelijk. Alle cijfers die men kan leveren zijn opgenomen, verdere cijfermatige onderbouwing is niet mogelijk gezien de genoegzaam bekende problemen met de bestuurlijke informatie, aldus BD.

De Belastingdienst heeft bij haar voorstellen ook een aantal bredere beschouwingen gegeven. Deze is in document TOV_36 opgenomen.

Inventarisatie voorstellen.

1 De huurtoeslag wordt vastgesteld op basis van een genormeerde huurprijs (WWI en FIN).

1. Beschrijving voorstel genormeerde huurprijs

Voor de huurtoeslag wordt voorgesteld de feitelijke huurprijs te vervangen door één genormeerde huurprijs als grondslag. De Belastingdienst heeft geen voorkeur voor de wijze waarop deze wordt vastgesteld.

Voor de Belastingdienst is het noodzakelijk dat vastgesteld kan worden wat huurobjecten zijn. Dit vereenvoudigingsvoorstel heeft om die reden een relatie met het voorstel voor een (basis)registratie huur (7).

Indien deze vereenvoudiging gerealiseerd wordt, zal een verhoging van de daadwerkelijke huurprijzen tijdens het berekeningsjaar (dat gebeurt nu massaal per 1 juli), niet leiden tot een gewijzigde toeslag. Wel is het noodzakelijk dat de huurnormen jaarlijks worden vastgesteld voor het tijdvak 1 januari t/m 31 december, conform de huidige vereenvoudigingsvoorstellen huurtoeslag. Hiermee wordt aangesloten op de systematiek van alle andere toeslagen en ontstaat een stabiele grondslag gedurende het berekeningsjaar. Deze zal dan vóór 1 november in het jaar t-1 aan de Belastingdienst bekend moeten worden gemaakt, zodat deze mee kan worden genomen met het proces massaal automatisch continueren.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers, Belastingdienst en instellingen:

Burgers:

- *Minder administratieve lasten voor burgers bij de aanvraag*
Op dit moment moeten burgers bij de aanvraag van de huurtoeslag de huurprijs op het formulier invullen. Deze is niet één op één af te leiden uit de huur die hij aan de verhuurder betaalt. Daardoor kan de burger hierbij fouten maken die pas in een later stadium worden ontdekt en ook tot terugvorderingen kunnen leiden.
- *Minder administratieve lasten voor burgers ten aanzien van wijzigingen.*
Ca. 300.000 burgers moeten nu nog de jaarlijkse huurverhoging doorgeven aan de Belastingdienst/Toeslagen. Met de vereenvoudiging wordt bereikt dat dit niet meer hoeft. Ook bij verhuizingen of bij aanpassing van de woning e.d., hoeft een nieuwe huurprijs niet meer doorgegeven te worden.
- *Minder administratieve lasten voor burgers ten aanzien van beschikkingen.*
Alle (ruim 1 miljoen) huurtoeslagontvangers ontvangen nu jaarlijks ten minste 2 beschikkingen huurtoeslag als gevolg van de tussentijdse huurverhoging per 1 juli. Met de vereenvoudiging wordt bereikt dat er gedurende het jaar geen nieuwe beschikking als gevolg van de jaarlijkse huurverhoging op de mat valt.
- *Minder administratieve lasten voor burgers ten aanzien van toezicht.*
Op dit moment is er nog controle nodig op alle huurprijzen die niet met een betrouwbare bron (corporaties) kunnen worden uitgewisseld. Het gaat hier om 300.000 gevallen die vanuit een risicoanalyse controle behoeven. Voor deze controle is benadering van de burger noodzakelijk. Die moet om huurcontract en betalingsbewijzen worden gevraagd.

- *Minder administratieve lasten voor burgers ten aanzien van terugvorderingen.*

Met de vereenvoudiging wordt bereikt dat terugvorderingen als gevolg van controle van de opgegeven huren niet meer plaatsvinden. Terugvorderingen als gevolg van huurlasten zullen niet meer voorkomen.

- *Meer zekerheid voor de burger*

De burger krijgt meer zekerheid. Het wordt transparanter welke huurtoeslag hij zal krijgen.

Belastingdienst:

- *Minder administratieve lasten voor Belastingdienst ten aanzien van opvragen van huurprijzen bij burgers en instellingen.*

De huurprijzen hoeven niet meer jaarlijks te worden uitgewisseld met verhuurders en, in de niet uitwisselbare gevallen, te worden opgevraagd bij burgers. Dergelijke massale uitwisselingen leiden makkelijk tot fouten met onjuiste voorschotten, verwarring bij de burger, reacties van burgers en herstelwerk voor de uitvoeringsorganisatie.

- *Minder administratieve lasten ten voor de Belastingdienst ten aanzien van de verhuurdersadministratie.*

Indien de voorstelde vereenvoudiging om toeslagen alleen nog maar uit te betalen aan burgers ook wordt gerealiseerd, hoeft de Belastingdienst geen verhuurdersadministratie meer aan te houden. Dit betekent een vermindering van de uitvoeringslast.

- *Minder administratieve lasten en kosten voor de Belastingdienst ten aanzien van het massaal proces beschikken.*

In het wetsvoorstel waarover deze week door de Tweede Kamer wordt gestemd zal de jaarlijkse vaststelling van huurnormen van 1 juli naar 1 januari verschuiven. In combinatie met de normhuur hoeft de Belastingdienst niet meer gedurende het jaar een aangepast voorschot te berekenen en beschikken. Ten opzichte van de huidige systematiek zou dit 1 miljoen beschikkingen per jaar besparen, met de daarbij behorende uitvoeringskosten en vragen die dat bij de burgers oproept (BelTel en balie, uiteraard nog meer in geval van fouten). Het verschil ten opzichte van het voorstel is dat mensen dan zelf nog wel om een wijziging mogen vragen.

- *Minder administratieve lasten en kosten voor de Belastingdienst ten aanzien van het proces individuele klantbehandeling en toezicht*

De noodzaak om de juistheid van de opgegeven huren te controleren vervalt. Op dit moment is er nog controle nodig op alle huurprijzen die niet met een betrouwbare bron (corporaties) kunnen worden uitgewisseld. Het gaat hier om 300.000 gevallen die vanuit een risicoanalyse controle behoeven. Voor deze controle is benadering van de burger noodzakelijk. Die moet om huurcontract en betalingsbewijzen worden gevraagd. Omdat geen trefzekere selectie op non-compliance kan worden gemaakt moeten alle 300.000 burgers worden benaderd. Voor zover dat niet gebeurt, wordt afbreuk- en rechtmatigheidsrisico gelopen. Bij wél controleren worden zeer veel burgers ten onrechte lastig gevallen (uit een pilot over 2006 bleek dat ongeveer 10% niet compliant was).

- *Minder kosten voor de dienstverlening*

Burgers zullen minder contact zoeken met de Belastingdienst.

Instellingen:

- *Minder administratieve lasten voor instellingen ten aanzien van uitwisseling huurprijzen.*

Met de vereenvoudiging wordt bereikt dat de huurprijzen niet meer jaarlijks hoeven te worden uitgewisseld met de verhuurders. De normhuur kan o.b.v. een steekproef worden vastgesteld.

- *Minder administratieve lasten voor instellingen ten aanzien van hun rol als intermediair.*

De besparing van administratieve lasten voor burgers, betekent ook een besparing voor de administratie lasten van instellingen, afhankelijk van de mate waarin zij optreden als intermediair tussen burger en Belastingdienst.

3. Wat zijn de inkomenseffecten.

Inkomenseffecten zijn (uiteraard) sterk afhankelijk van het bedrag waarop de genormeerde huurprijs wordt vastgesteld. Er is een onderzoek gedaan naar de effecten van een genormeerde huur die is vastgesteld door het gemiddelde budget huurtoeslag te delen door het aantal huurtoeslagontvangers. Dit is dus een budgettair neutrale variant. Andere varianten voor bepaling van het genormeerde huurniveau zijn denkbaar, zoals de gemiddelde of mediane huurprijs binnen de sociale huursector. Denkbaar zou ook zijn het gemiddelde huurniveau te differentiëren voor (bijv.) een en meerpersoonshuishoudens, al vermindert dit weer het vereenvoudigingseffect. Een huurprijs gerelateerd aan WOZ-waarde (zoals genoemd door de BD) lijkt minder logisch: uit onderzoek blijkt dat er weinig relatie is tussen WOZ-waarde en de feitelijke huurprijs. Onderzoek van de SEV (Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting) laat wel een relatie zien tussen de WOZ waarde en de maximaal redelijke huurprijs.

Volgens het onderzoek naar genormeerde huur neemt het aantal huurtoeslagontvangers met 0,3 mln. toe, met name doordat mensen met een huur beneden de bij hun inkomen behorende basishuur (eigen bijdrage) huurtoeslag gaan ontvangen. Huishoudens met een inkomen vrij hoog in het inkomensafhankelijke traject verliezen hun recht op huurtoeslag, doordat de genormeerde huur lager is dan de bij hun inkomen horende basishuur.

43% van de huurtoeslagontvangende huishoudens gaat meer dan € 25 per maand achteruit, 32% gaat er € 25 of meer op vooruit. Voor de resterende 25% blijft het voor- of nadeel binnen de marge van plus of min € 25. Deze effecten kunnen overigens gemitigeerd worden door een zorgvuldige en geleidelijke implementatie, bijvoorbeeld nieuw regime eerst voor alleen nieuwe gevallen. Vanuit zowel transparantie voor de burger als de uitvoering moet zorgvuldig naar deze geleidelijke implementatie worden gekeken. Wanneer dergelijke overgangsmaatregelen inhouden dat zowel een oud als een nieuw systeem onderhouden moet worden leidt een dergelijk voorstel niet tot een vereenvoudiging voor de Belastingdienst. Voor burgers kan het tot vragen leiden als "Mijn buurman heeft precies hetzelfde huis woont er ook alleen met zijn vrouw en heeft ongeveer hetzelfde inkomen, maar krijgt toch een andere toeslag". Voorstel is dat WWI en Belastingdienst overleggen om te bezien of de overgangsmaatregelen uitvoerbaar zijn en ervoor kunnen zorgen dat de vereenvoudiging kan worden gerealiseerd, terwijl de inkomenseffecten kunnen worden gemitigeerd.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

Niet relevant.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

- De redelijkheidstoets kan vervallen (is tevens besparing voor de huurcommissies).
- Minder interferentie met andere beleidsmaatregelen, bijvoorbeeld energemaatregelen gebouwde omgeving. Op zich biedt een genormeerde huur een oplossing voor het ontbreken van een prijsprikkel bij het kiezen van meer woonkwaliteit en kan daarmee zorgen voor een betere marktwerking.
- Anderzijds bestaat het risico van een tendens waarbij de feitelijke huurprijzen steeds meer naar het gemiddelde niveau toetrekken, en dus de huidige (zeer) goedkope voorraad duurder wordt. De verhuiscapaciteit naar duurdere woningen zal afnemen, naar goedkopere woningen juist toenemen, dus meer druk op dat deel van de voorraad. Voor mensen met een specifieke huisvestingsbehoefte (gehandicapten in aangepaste woningen, ouderen in woon/zorgcomplexen) zou het hanteren van een genormeerde huur op ernstige betaalbaarheidsproblemen kunnen stuiten. Hiervoor is wellicht aanvullend beleid een oplossing (bijv. een aanvullende maatwerkregeling, uit te voeren op gemeentelijk niveau).

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Er wordt uitgegaan van een budgetneutrale variant.

2. De kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld op basis van een genormeerde uurprijs (OCW en FIN)

1. Beschrijving voorstel genormeerde uurprijs kinderopvang

Voor de kinderopvangtoeslag wordt voorgesteld niet langer uit te gaan van feitelijke uurprijzen, maar van normprijzen. Dit gebeurt dan op de wijze zoals dat ook bij de zorgtoeslag gebeurt. De normprijs wordt dan afgeleid van de registratie die de markt gaat opzetten met de prijzen per kinderopvanginstelling. Dit voorstel heeft een relatie met het voorstel voor een (basis)registratie uren kinderopvang (8).

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers, Belastingdienst en instellingen:

Burgers:

- Minder administratieve lasten voor de burger omdat hij geen wijzigingen meer hoeft door te geven van de uurprijs. Dit geldt voor de gehele doelgroep.
- Minder administratieve lasten voor de burger omdat geen fouten meer gemaakt kunnen worden in de verwerving, verwerking en inzet van de uurprijzen van de instellingen. Dergelijke massale uitwisselingen leiden altijd tot fouten met onjuiste voorschotten, verwarring bij de burger, noodzaak voor de burger om te reageren en herstelwerk voor de uitvoeringsorganisatie.
- Minder administratieve lasten voor de burger omdat hij op dit punt niet meer gecontroleerd hoeft te worden door de uitvoeringsorganisatie. Die noodzaak wordt gevoeld in alle gevallen dat de uurprijzen niet van een betrouwbare bron (gastouderbureaus blijken niet direct als betrouwbaar te kunnen worden gekwalificeerd) kunnen worden betrokken (thans ongeveer 80.000 aanvragen). Voor de controle is benadering van de burger noodzakelijk. Die moet om contract- en betalingsbewijzen worden gevraagd. Omdat geen trefzekere selectie op non-compliance kan worden gemaakt moeten of alle betrokken burgers worden benaderd of, voor zover dat niet gebeurt, wordt afbreukrisico en een rechtmatigheidsrisico gelopen. Bij wél controleren worden zeer veel burgers ten onrechte lastig gevallen.
- Geen terugvorderingen meer als gevolg van onjuiste uurprijzen in de aanvraag.
- De burger krijgt meer zekerheid. Het wordt transparanter welke kinderopvang-toeslag hij zal krijgen.

Belastingdienst:

- De Belastingdienst hoeft niet meer te controleren op de uurprijzen. Dit vermindert de lasten in de uitvoering.
- Minder kosten voor de dienstverlening doordat burgers minder contact zullen zoeken met de Belastingdienst.

Instellingen:

- De kinderopvanginstellingen en gastouderbureaus hoeven de uurprijzen niet meer aan te leveren bij de Belastingdienst. Hierdoor verminderen hun administratieve lasten.

3. Wat zijn de inkomenseffecten.

Inkomenseffecten zijn afhankelijk van het bedrag waarop de genormeerde uurprijs wordt vastgesteld. Mensen die nu tegen of boven het maximale uurtarief zitten gaan erop achteruit. Hoe groot die achteruitgang is hangt af van de hoogte van hun inkomen. Mensen die nu minder betalen dan de genormeerde uurprijs gaan erop vooruit. Overigens liggen de huidige tarieven dicht tegen het maximale uurtarief aan.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Niet relevant.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Een normprijs die wat verder onder de marktprijs zit kan als positief effect hebben dat de aanvrager kritischer wordt over de geleverde prijs en kwaliteit, waaronder aantallen uren die hij in rekening gebracht krijgt zonder dat hij deze daadwerkelijk heeft afgenomen. Met de huidige regeling is de ouder minder kritisch op het aantal in rekening gebrachte uren, omdat hij alle uren die hij betaalt ook krijgt vergoed (tot het maximum uurtarief). Straks heeft dit financieel meer gevolgen.

Vanuit het principe van een normuurprijs zou het voor de ouders die minder dan de normuurprijs betalen betekenen dat zij juist kritischer zijn. Dit laatste effect lijkt zich niet te gaan voordoen omdat de tekenen erop wijzen dat een normuurprijs zich heel dicht naar het huidige maximumtarief gaat bewegen. Dit omdat de meeste tarieven zich rondom het huidige maximale tarief bewegen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Er wordt uitgegaan van een budgettair neutrale variant.

3. Grondslag huishouden is volledig geharmoniseerd en geobjectiveerd (FIN)

1. Beschrijving voorstel harmoniseren huishoudbegrip

Voorgesteld wordt het huishouden voor toeslagen volledig te harmoniseren en te objectiveren. In dit voorstel wordt ingegaan op de maximale harmonisering; dit is onlosmakelijk verbonden met het voorstel voor een (basis)registratie van het huishoudbegrip in de GBA (voorstel 7). De samenhang tussen beide bestaat er uit dat een volledige harmonisering van het huishoudbegrip voor de Awir wordt voorgesteld en vervolgens een volledige aansluiting van dat geharmoniseerde begrip op de basisregistratie. Uitzonderingen voor de huurtoeslag komen te vervallen (d.w.z. geen honorering meer van bijzondere situaties, geen medebewoners of kinderen meer die meetellen). In de basisregistratie is het geharmoniseerde huishoudbegrip terug te vinden (d.w.z. alle partnersituaties en inbreuken daarop staan in de GBA).

In dit voorstel wordt het voorstel eenvoudigheidshalve uitgewerkt voor het onderdeel “medebewoners en kinderen”. Voorgesteld wordt voor alle toeslagen het volgende huishoudbegrip te hanteren: de aanvrager en de toeslagpartner. De medebewoner vervalt dan.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers, Belastingdienst en instellingen:

Burgers:

- *Een duidelijker, beter te begrijpen huishoudbegrip voor toeslagen*
Degenen die 2 of meer toeslagen hebben, worden nu geconfronteerd met verschillende begrippen ‘huishouden’ voor de verschillende toeslagen. Vooral de huur- en de zorgtoeslag kennen een grote overlap in doelgroep. Een globale schatting gaat uit dat rond de 1 miljoen toeslaggerechtigden met een verschillend begrip huishouden worden geconfronteerd.
- *Minder administratieve lasten voor de burger ten aanzien van toezicht*
Nu worden per berekeningsjaar honderdduizend afwijkingen (berekeningsjaar 2008) geconstateerd tussen huishouden- en bewoningssituatie volgens de aanvraag en volgens de GBA. De controle hierop is voor de burger zeer belastend omdat deze om bewijs wordt gevraagd van zijn werkelijke huishoud- en bewoningssituatie.
- *Minder terugvorderingen voor burgers*
Er zullen minder terugvorderingen plaatsvinden omdat terugvorderingen als gevolg van controles op de huishoudsamenstelling niet meer voor zullen komen.
- *Meer zekerheid voor burgers*
De burger krijgt meer zekerheid. Het wordt transparanter welke toeslag hij zal krijgen.

Belastingdienst:

- *Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst.*
Nu worden per berekeningsjaar honderdduizend afwijkingen geconstateerd tussen huishouden- en bewoningssituatie volgens de aanvraag en volgens de GBA. Met dit voorstel hoeft de Belastingdienst deze groep niet meer te controleren.

- *Minder klantcontacten*

De uitvoeringsinstelling krijgt drastisch minder klantcontacten voortvloeiend uit onbegrip, controle, klachten en bezwaren door meningsverschillen over beoordelingen.

Instellingen:

- *Minder klantcontacten*

De verhuurders en andere toeslagenintermediairs zullen minder klantcontacten krijgen, voortvloeiend uit onbegrip, controle, klachten en bezwaren door meningsverschillen over beoordelingen.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Huurders met medebewoners (met inkomen) die geen toeslagpartner zijn gaan er op vooruit.

Bij 100.000 huishoudens is nu sprake van medebewoners. Bij een kwart daarvan is er sprake van een relevant inkomen. .

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Waarschijnlijk grosso modo neutraal.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Draagkrachtbeginsel wordt bij de huurtoeslag anders ingevuld.

Daarnaast kan gaming optreden. B.v. ouders met een hoog inkomen die hun zoon zonder inkomen huurtoeslag voor het huurobject laten aanvragen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

De eventuele achteruitgang bij de in 3 genoemde groepen levert een budgettaire winst, de potentie tot gaming (5) kan een budgettaire derving betekenen.

4. Grondslag inkomen is volledig geharmoniseerd (FIN en WVD)

1. Beschrijving voorstel inkomensbegrip/afschaffen hardheidsgevallen

Voorgesteld wordt om bij het vaststellen van een inkomen één inkomensbegrip te hanteren. Bijzondere inkomenssituaties worden niet meer afgevangen door de toeslagenregelingen, zoals nu nog het geval is bij bijvoorbeeld hardheidsgevallen. De behandeling van dit soort gevallen wordt belegd bij gemeenten vanwege de multidisciplinaire problematiek en hun bekendheid met deze doelgroep. Het gaat dan om de volgende gevallen:

- afkoopsum pensioen
- nabetaling van inkomsten
- wezenuitkering volgens artikel 49 ANW
- afkoopsum o.g.v. de Liquidatiewet ongevallenverzekering
- toeslagen arbeidsongeschiktheid o.g.v. artikel 10 WAZ
- artikel 9 Wajong
- artikel 22 WAO,
- 10%-regeling
- herberekening inkomen in geval van overlijden.

In totaal gaat het hier om zo'n 4.000 tot 6.000 gevallen.

Het gaat om de bijzondere inkomensbestanddelen die limitatief staan vermeld in artikel 2b van het Besluit huurtoeslag. Onder voorwaarden kunnen deze inkomensbestanddelen buiten beschouwing worden gelaten voor de berekening van de huurtoeslag. Dit betreft bepaalde afkoopsummen zoals bijvoorbeeld pensioenafkoop, nabetalingen van inkomsten uit voorgaande jaren en bepaalde uitkeringen zoals een wezenuitkering of een verhoogde uitkering als gevolg van kosten voor oppas en verzorging bij onder andere een WAO-uitkering. Daarnaast zijn in artikel 8 van de Awir uitzonderingen geregeld op het hanteren van het toetsingsinkomen voor alle toeslagregelingen. Dit betreft de situaties dat gewerkt wordt met een herberekend toetsingsinkomen bij overlijden van een van de partners of een medebewoner en onder voorwaarden bij beëindiging van het partnerschap of medebewonerschap als het inkomen van de vertrokken persoon ten minste 10% is toegenomen. Het herberekende toetsingsinkomen als gevolg van overlijden is bedoeld om de toeslag te berekenen op basis van een jaarinkomen. Een herberekend toetsingsinkomen als gevolg van een relatiebreuk maakt voor de aanvrager de nadelige gevolgen voor zijn toeslag in de partnerperiode ongedaan.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burgers:

- *Een duidelijker, beter te begrijpen inkomensbegrip voor toeslagen*

Er wordt een einde gemaakt aan de verwarrende situatie dat de burger voor de ene toeslag inkomensbestanddelen buiten beschouwing mag laten en voor de andere niet.

Belastingdienst:

- *Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst*

Nu gaat de Belastingdienst over het "normale" toetsingsinkomen maar de Belastingdienst/Toeslagen over de uitzonderingen. Ook de rechter bij wie men terecht moet is een ander. Om dit voor de burger in goede banen te leiden, wordt een zware wissel wordt getrokken op de uitvoeringsorganisatie.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Alle genoemde groepen die nu onderdeel maken van de in de huurtoeslag gecodificeerde hardheidsclausule gaan er op achteruit tenzij zij gecompenseerd worden via een andere weg.

Het is de vraag of de gemeente met al deze doelgroepen bekend is (waarom zou een gemeente b.v. bekend zijn met de doelgroep afkoop pensioen?).

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Als door de vrijstelling minder mensen in een marginaal druktraject terecht komen goed voor de participatie. Gezien de samenstelling van de groep (mn ouder, arbeidsongeschikt) zal dit echter weinig zoden aan de dijk zetten. Bovendien is het doel de groepen via andere kanalen te compenseren waardoor de marginale druk weer geherintroduceerd wordt.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Neutraal als het lukt de groepen via andere kanalen te compenseren.

5. Grondslag vermogen is volledig geharmoniseerd en geobjectiveerd; afschaffen vermogenstoets bij huurtoeslag (FIN en WWI)

1. Beschrijving voorstel vermogen

Om grondslagen volledig toetsbaar te maken aan basisregistraties en automatische toekenning en uitbetaling van de toeslag mogelijk te maken is harmonisatie en objectivering van de wettelijke grondslagen nodig.

Een van de maatregelen die daartoe zou bijdragen is het schrappen van de vermogenstoets uit de Awir (deze wordt op dit moment alleen in de huurtoeslag gebruikt).

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burgers:

- De burger wordt minder geconfronteerd met terugvorderingen na afloop van het jaar. Vermogen boven de box 3 vrijstelling leidt namelijk tot een terugvordering van de gehele huurtoeslag. Het gaat dan om zo'n 13.000 tot 15.000 gevallen.
- De burger zal de regelingen begrijpelijker vinden en zal minder overvallen worden door deze toets.

Belastingdienst:

- *Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst*
De uitvoeringsinstelling krijgt drastisch minder klantcontacten voortvloeiend uit onbegrip, controle, klachten en bezwaren door meningsverschillen over beoordelingen.
- *Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst*
Nu moet de gehele doelgroep worden gecontroleerd om de groep met vermogen eruit te selecteren. En vervolgens moeten de disharmonisaties met het begrip Vermogen in de IIB er uit worden gehaald.
- De uitvoeringsorganisatie kan zijn inspanningen opgeven om burgers te attenderen op deze toets en het gevaar van verlies van huurtoeslag.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Over het berekeningsjaar 2006 gaat het om 13.000 huishoudens (in 2007 zijn dit er 26.000) die als gevolg van deze toets hun huurtoeslag verliezen. Zij gaan er dus op vooruit als dit voorstel wordt aangenomen.

Daarnaast zijn er huishoudens die mogelijk geen toeslag aangevraagd hebben omdat zij al wisten dat zij niet in aanmerking zouden komen door hun vermogen. De Belastingdienst wordt gevraagd om inzicht te geven in het aantal niet-huiseigenaren met een inkomen onder de doelgroepgrens van de huurtoeslag met een vermogen dat de vrijstelling van box 3 overstijgt. Op basis van dat aantal kan meer inzicht worden verkregen in het budgettaire beslag.

Wanneer de vermogenstoets wordt afgeschaft dan zullen mensen hun huurtoeslag om die reden niet meer verliezen. Mensen met een laag inkomen maar met vermogen gaan erop vooruit.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

Huishoudens die door wegvallen toets in het afbouwtraject van de huurtoeslag komen zullen minder prikkel tot werken krijgen. In CPB model kan mogelijk het wegvallen van “belasting” op vermogen echter ook gezien worden als minder belasting op arbeid waardoor het effect positief kan zijn.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Draagkrachtbeginsel wordt geïnterpreteerd op dezelfde wijze als bij de andere toeslagen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Groter budgettair beslag, want meer mensen met recht op huurtoeslag. De budgettaire voorspelbaarheid wordt groter, de kasschuif minder.

6. De grondslag Huurobject is toetsbaar aan de hand van een (basis)registratie (FIN)

1. Beschrijving voorstel (basis)registratie huurobjecten (i.c.m. voorstel 1)

Na de normering van de huren resteren nog voorwaarden rond de vraag of het huurobject subsidiabel is. Dit moet uit een (basis)registratie ontleend kunnen worden.

Als de feitelijke huur geen rol meer speelt, is er nog slechts behoefte aan een registratie van huurwoningen die kwalificeren voor een toeslag. Dat wil zeggen zelfstandig of aangewezen en nog enkele criteria. Welke registratie hiervoor het beste kan worden gebruikt is nog te onderzoeken. Te denken valt aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen al dan niet in combinatie met de WOZ registratie. Belangrijk is ook dat er sprake is van het huren van een woning.

Met opmerkingen ; Het tijdelijke karakter wordt volgens mij bepaald door de aard van het huurcontract en niet door de aard van de woning

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burgers:

- *Minder terugvorderingen*
De burger wordt minder geconfronteerd met terugvorderingen na afloop van het jaar.
- *Minder lasten voor de burger als gevolg van toezicht*
De burger zal niet meer worden lastig gevallen met controles. Dat het om een subsidiabel object gaat staat al vast. De juiste huurprijs is al bekend (of doet er niet meer toe bij normering daarvan).

Belastingdienst:

- Minder invorderingsinspanningen voor de uitvoeringsorganisatie.
- Minder controle-inspanningen voor de uitvoeringsorganisatie

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Geen

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Geen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Budgettair neutraal. De budgettaire voorspelbaarheid wordt groter, de kasschuif minder.

7. De grondslag uren kinderopvang is toetsbaar aan de hand van een (basis)registratie (FIN)

1. Beschrijving voorstel basisregistratie uren kinderopvang (i.c.m. voorstel 2)

De huidige plannen van OCW voorzien in zeer strenge voorwaarden voor registratie als kinderopvanginstelling. Als die eisen streng genoeg zijn om onbetrouwbare instellingen buiten de registraties te houden of onmiddellijk te schrappen, dan kan voor de geregistreerde instellingen worden vertrouwd op hun opgave van afgenomen uren kinderopvang. De Belastingdienst gaat dan, op grond van die gegevens, aanvragers periodiek controleren en ambtshalve muteren.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burgers:

- De burger hoeft zelf geen wijzigingen in de afgenomen uren door te geven. Op dit moment wijzigen ouders te weinig. Door deze vereenvoudiging worden uren en daarmee de toeslag sneller aangepast. Terugvorderingen kunnen voorkomen worden of in ieder geval lager zijn dan nu het geval is.
- De burger zal niet meer worden lastig gevallen met controles. Om welke uren het gaat is kort na de betreffende maand al bekend. Over berekeningsjaar 2007 moeten nog 350.000 huishoudens (van de 390.000) hun jaaropgave(n) aan de Belastingdienst toesturen. Eerder kan de definitieve toekenning niet plaatsvinden.

Belastingdienst:

- Minder invorderingsinspanningen voor de uitvoeringsorganisatie.
- Minder controle-inspanningen voor de uitvoeringsorganisatie

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Geen

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Bij fouten moeten burgers klagen bij hun opvanginstelling, er wordt geen verantwoordelijkheid genomen door BD voor foute opgaven van uren. Het is de vraag of de politiek (Kamer) zal accepteren van de staatssecretaris dat hij de politieke verantwoordelijkheid voor fouten afwijst (vgl. Huizinga met OV-chipkaart). Een weg zou kunnen zijn om aan te sluiten bij de systematiek voor de basisregistraties. De burger heeft dan 2 opties bij een geconstateerde fout in het aantal uren. Hij kan zelf naar de KOI of hij kan bij de Belastingdienst een melding neerleggen. De Belastingdienst kan dit dan 'terugmelden' aan de verantwoordelijke voor deze registratie. Na onderzoek moet dit gegeven dan worden aangepast.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Geen

8. De grondslag verzekerd is toetsbaar aan de hand van een (basis)registratie

1. Beschrijving voorstel (basis-) registratie verzekerd zijn.

Om in aanmerking te komen voor een zorgtoeslag is het nu al voldoende dat de leden van het huishouden bij een verzekeraar een verplichte verzekering hebben afgesloten. Vooronderstelling is dat de verzekeraar voor het afsluiten heeft getoetst of de verzekerde kwalificeert voor een verplichte verzekering. Uitzonderingen op dit regime bestaan nu voor gemoedsbezwaarden (SZW), militairen (Defensie), gedetineerden (Justitie) en in het buitenland verzekerden (-).

De verantwoordelijkheid van het registreren of iemand verzekerd is ligt bij de verzekeraars. Dat doen zij door een dump van hun verzekerdenadministratie te zetten in het Referentie Bestand Verzekerden Zorgverzekeringswet (RBVZ). Daaruit wordt de Belastingdienst geïnformeerd wie er zodanig verzekerd is dat de verzekering in beginsel recht geeft op een zorgtoeslag. Vanwege opstartproblemen is er lange tijd onzekerheid geweest over de kwaliteit van dit bestand. Recente inspanningen van VWS, CvZ, verzekeraars en Belastingdienst hebben deze zorgen verminderd, maar er liggen hier nog wel enkele zorgpunten.

Voorgesteld wordt dat het verzekerdenbestand RBVZ volledig, actueel en authentiek wordt. Dat wil zeggen dat het bestand op maandbasis actueel is en dat onjuistheden moeten worden aangekaart bij de houder van de authentieke registratie.

De wens voor actualiteit is ingegeven omdat de Belastingdienst dan in staat is om sneller te reageren op mensen die niet verzekerd zijn en wel een zorgtoeslag krijgen. Nu is een dergelijke controle pas zinvol in het voorjaar van het jaar t+1, omdat anders vele mensen ten onrechte met een stopzetting van hun zorgtoeslag zouden worden geconfronteerd. Bij toezicht in het jaar t+1 worden burgers geconfronteerd met grotere terugvorderingsbedragen. Ook de auditdiensten hebben herhaaldelijk op deze actualiteit aangedrongen, omdat er voorschotten worden uitbetaald aan mensen die niet verzekerd zouden zijn.

Voor het definitief vaststellen van de zorgtoeslag heeft de Belastingdienst op 1 mei van het jaar t+1 een volledig en juist overzicht nodig van alle verzekerden. En voor zover onjuistheden onvermijdelijk zijn, moet de Belastingdienst inzicht hebben in de omvang en de inhoud van de foutenmarge op dat moment.

Er zijn uitzonderingsgroepen (militairen, gedetineerden, gemoedsbezwaarden en in het buitenland verzekerden), die geen 'recht hebben' op zorgtoeslag. Voor deze uitzonderingsgroepen moet dan gebruik worden gemaakt van de bestanden waarin deze groepen staan. Deze zijn in aanvulling op het RBVZ en in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraars ingericht en beheerd. Dit zijn ook voor de zorgverzekeraars en het CVZ relevante gegevens.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burger:

- Er wordt voorkomen dat er toeslagen ten onrechte worden stopgezet doordat de registratie niet juist, volledig of actueel is. Over 2007 ging dat over 6.000 gevallen.
- De burger zal niet meer worden lastiggevallen met controle vragen van de Belastingdienst.
- De burger wordt minder geconfronteerd met terugvorderingen na afloop van het jaar.

Belastingdienst

- Dus ook minder invorderingsinspanningen voor de uitvoeringsorganisatie.
- De burger zal minder lastig gevallen worden met controles op verzekerd zijn van de uitvoeringsorganisatie. De registratie van de verzekeraar is beslissend. Gemotiveerde bewering van de burger dat het anders is tegenover een stopzetting of niet toekenning, wordt gemeld aan de verzekeraar.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Geen.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

De budgettaire voorspelbaarheid wordt groter, de kasschuif minder.

9. De grondslag Huishouden is toetsbaar in de GBA (FIN)

1. Beschrijving voorstel registratie huishoudsituatie (*i.c.m. voorstel 2*)

Het merendeel van de criteria dat uitmaakt wat een huishouden is, ligt vast in de GBA of andere registraties. Huwelijk in de GBA, het co-ouderschap voor een kind in de GBA, het delen van een hypotheek in registraties van de banken en in het Kadaster, het delen van een pensioen in registraties van pensioenfondsen. Ook militairen, gedetineerden en gemoedsbezwaarden liggen vast in registraties evenals diskwalificerende verblijfstatus. Samenlevingscontracten, duurzaam gescheiden leven situaties en het criterium "delen van een huishouden" zijn nu niet of nagenoeg niet in de GBA terug te vinden. Evenals enkele inbreuken die de Wet op de huurtoeslag op het huishouden volgens de Awir maakt uit een oogpunt van hardheid of om regelingspecifieke redenen.

Voorgesteld wordt om de GBA ook andere partnerschappen dan de huwelijkse- of het geregistreerd partnerschap te laten registreren, alsmede duurzaam gescheiden levenden. Geen idee. Indien het huishoudbegrip volledig wordt geobjectiveerd en geharmoniseerd conform voorstel 2 is dit voorstel niet meer relevant.

Voor zover nu te overzien vergt het voor de basisregistraties verder nog de volgende aanpassingen.

- 1) De registraties moeten door de GBA ook met de data van ingang plaatsvinden in plaats van met de registratiedatum. Voorbeeld hiervan is de verhuisdatum.
- 2) Het GBA moet ook verblijfsobjecten bevatten of deze gegevens worden betrokken uit de BAG (Basisadministratie Adressen en Gebouwen);
- 3) Alle criteria die volgens de AWIR bepalend zijn voor het vormen van een huishouden en voor een woonadres moeten in de GBA zijn terug te vinden.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burger:

- Minder tot geen administratieve lasten voor de burger omdat het huishouden valt te ontleen aan de (verschillende basis-) registraties
- Minder terugvorderingen omdat terugvorderingen als gevolg van controles op de huishoudsamenstelling niet meer voorkomen

Belastingdienst

- Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst.

Nu worden per berekeningsjaar honderdduizend afwijkingen geconstateerd tussen huishouden- en bewoningssituatie volgens de aanvraag en volgens de GBA. Een aantal huishoudvormen is niet of nauwelijks te controleren. Dat eerste geeft een rechtshandhavingstekort, het tweede legt een zeer grote controle-inspanning op de uitvoeringsorganisatie die ook voor de burger zeer belastend is omdat deze om

bewijs wordt gevraagd van zijn werkelijke huishoud- en bewoningssituatie. Voor zover de uitvoeringsorganisatie niet alles controleert ontstaat afbreukrisico en risico van onrechtmatigheid

- *Minder uitvoeringskosten voor de Belastingdienst.*

De uitvoeringsinstelling krijgt drastisch minder klantcontacten voortvloeiend uit onbegrip, controle, klachten en bezwaren door meningsverschillen over beoordelingen en beoordelingsfouten.

- *Geen, voor de Belastingdienst, oncontroleerbare grondslagen meer.*

Niet te controleren is of er een samenlevingscontract is afgesloten (regeling vraagt te bewijzen dat dit niet het geval is). Niet goed te controleren zijn situaties waarin een pensioen wordt gedeeld of een huishouding wordt gedeeld. Dit laatste vergt waarneming ter plaatse. Ook duurzaam gescheiden leven is een lastig vast te stellen uitzondering op de aanname dat huwelijkspartners ingevolge de Awir partners zijn (is de scheiding door minstens één van beide als definitief bedoeld of is samenleven in de toekomst niet meer te verwachten).

Oncontroleerbare grondslagen geven een tekort in de handhaving en het tweede legt een zeer grote controle-inspanning op de uitvoeringsorganisatie. Voor zover de uitvoeringsorganisatie niet (alles) controleert ontstaat ook afbreukrisico of een risico van onrechtmatigheid.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Geen

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

De genoemde problemen voor de Belastingdienst gelden mogelijk ook voor de instanties die het GBA moeten vullen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

11. Uitsluitend uitbetalen op rekening van de aanvrager (FIN)

1. Beschrijving voorstel.

Voorgesteld wordt de huidige mogelijkheid om toeslagen op rekening van een ander te laten storten te laten vervallen. Aanvragers krijgen de toeslag uitsluitend nog op hun eigen rekening.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers, Belastingdienst en instellingen:

Burgers:

- *Transparantie voor de burger*
De burger heeft weer zicht op de hoogte van zijn lasten waarvoor de toeslagen een tegemoetkoming bieden en de toeslag die daar tegenover staat. Transparant dus.
- *Verantwoordelijkheid burger*
De burger wordt weer volledig verantwoordelijk voor zijn keuzes. Het oorspronkelijke idee van toeslagen. Door vraagfinanciering kiest de burger de optimale prijs en kwaliteit. Voor de burger wordt meer transparant gemaakt voor welk bedrag de overheid hem daarin tegemoetkomt.
- *Minder administratieve lasten:*
Omdat er in de huidige systematiek een veelheid bestaat aan mogelijke betaalrichtingen (wel/niet geclusterd, verschillende rekeningnummers voor verschillende toeslagen), zijn fouten in dit proces onvermijdelijk.

Belastingdienst:

- De uitvoeringskosten nemen af omdat de in dit proces onvermijdelijke fouten niet meer opgelost hoeven te worden, het uitvoeringsorgaan niet meer met vragen en herstelwerk te maken krijgt en niet langer inspanningen hoeft te verrichten om fraude die met de huidige praktijk samenhangt te voorkomen. Het gaat hier om zo'n 400.000 geclusterde betalingen. De problematiek die samenhangt met het betalen op rekeningen van anderen niet zijnde geclusterde betalingen zijn niet te kwantificeren.

Instellingen:

- Instellingen hebben minder last van ten onrechte doorbetaalde toeslagen en de administratieve lasten om die weer recht te zetten (melding aan het uitvoeringsorgaan en het uitzoeken waarop betalingen betrekking hadden, en met het uitvoeringsorgaan oplossen van onjuistheden daarin).

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Eén van de redenen waarom geclusterd betalen bij de invoering van de Awir is gehandhaafd is omdat verhuurders met dit instrument verzekerd waren van betaling van een deel van de huur. De te ontvangen

huurtoeslag verrekenen zij direct met de huur. De vraag is of en hoe verhuurders hierop zullen reageren. Het zou zo kunnen zijn dat zij liever niet verhuren aan bepaalde mensen als ze niet in ieder geval de zekerheid hebben een deel van de huur via geclusterd betalen vergoed te krijgen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Geen.

12. Harmoniseren enkele en dubbele zorgtoeslag (FIN en VWS)

1. Beschrijving voorstel.

Voorgesteld wordt om de de meerpersoons- en éénpersoons toeslag gelijk te laten zijn aan de tweemaal de éénpersoonstoeslag. Nu is een meerpersoonstoeslag meer dan twee maal een. Daarmee is het in veel gevallen voor de aanvrager voordelig om een partner met geen of een laag inkomen te pretenderen. Bij studentenhuizen doet dit verschijnsel zich bijvoorbeeld voor.

Hoe wordt dit verschil veroorzaakt?

De zorgtoeslag wordt berekend door de standaardpremie te verminderen met de normpremie. Als de normpremie lager is dan de standaardpremie heeft een verzekerde dus aanspraak op een zorgtoeslag ter grootte van dat verschil. De normpremie bedraagt een percentage van het drempelinkomen vermeerderd met een percentage van het toetsingsinkomen van de verzekerde voor zover dat toetsingsinkomen het drempelinkomen te boven gaat. Voor een verzekerde met een partner wordt tweemaal de standaardpremie en het gezamenlijke toetsingsinkomen in aanmerking genomen.

Voor een verzekerde met een partner die geen verzekerde is, bedraagt de aanspraak op een zorgtoeslag 50% van de aanspraak van een verzekerde met een verzekerde partner.

Het verschil wordt nu veroorzaakt doordat de percentages voor de berekening van de normpremie momenteel zijn vastgesteld op 2,7% van het drempelinkomen plus 5% van het verschil tussen het toetsingsinkomen en het drempelinkomen voor een verzekerde zonder partner. Voor een verzekerde met partner is het 5% van het toetsingsinkomen (zie voorbeeldberekening). Het voorstel is nu om de 2,7% van het drempelinkomen te vervangen door 2,5%. Dit voorstel is ook opgenomen in het voorbeeld

Voorbeeldberekening:

	Zorgtoeslagontvanger 1	Zorgtoeslagontvanger 2
Drempelinkomen	€ 18.500	€ 18.500
Standaardpremie per verzekerde	€ 1.200	€ 1.200
Toetsingsinkomen per huishouden	€ 22.500	€ 18.500
Verzekerde zonder partner (huidige situatie met 2,7%)		
Normpremie	€ 700 (2,7% van 18.500 plus 5% van (22.500 – 18.500))	€ 500 (2,7% van 18.500)
Standaardpremie	€ 1.200	€ 1.200
Zorgtoeslag	€ 500	€ 700
Verzekerde zonder partner (situatie met 2,5%)		
Normpremie	€ 663 (2,5% van 18.500 plus 5% van (22.500 – 18.500))	€ 463 (2,5% van 18.500)
Standaardpremie	€ 1.200	€ 1.200

Zorgtoeslag	€ 537	€ 737
Verzekerde met verzekerde partner		
Normpremie	€ 1.125 (5% van 22.500)	€ 925 (5% van 18.500)
Standaardpremie	€ 2.400 (2 x € 1.200)	€ 2.400 (2 x € 1.200)
Zorgtoeslag	€ 1.275	€ 1.475

Om te voorkomen dat burgers calculeren en de samenstelling van het huishouden aanpassen aan de hoogte van de zorgtoeslag die ze ontvangen, zou eigenlijk de normpremie voor een verzekerde zonder partner 2,5% van het totale toetsingsinkomen moeten zijn, dus niet alleen over het drempelinkomen (WML), maar ook over het resterende deel van het inkomen. Voor een verzekerde met partner blijft de normpremie dan 5% van het toetsingsinkomen. Dit zou echter een erg dure maatregel zijn.

Als het verschil tussen de zorgtoeslag voor éénpersoons huishouden en een tweepersoons verdwijnt (toeslag twee persoons- is twee maal eenpersoons huishouden) is er voor de aanvrager geen aanleiding meer ten onrechte aan partner te pretenderen. Controles daarop zijn in zoverre overbodig geworden. De te controleren twijfelgevallen bestaan nu uit tweepersoonshuishoudens waarbij de partner niets of weinig verdient. Na honorering van het voorstel maakt het niet meer uit of er een partner is of niet.

2. Welk probleem lost dit op?

Met deze vereenvoudiging wordt het volgende bereikt voor burgers en Belastingdienst:

Burgers:

Minder burgers krijgen te maken met een belastende controles die vaak ook nog ten onrechte zullen blijken te zijn ingesteld.

Belastingdienst:

De uitvoeringsorganisatie hoeft minder te controleren dan wel loopt minder afbreukrisico of risico van onrechtmatigheid als de controle achterwege wordt gelaten.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Verzekerden zonder partner krijgen extra zorgtoeslag. Van 2,7% naar 2,5% van het drempelinkomen (WML) betekent dat ze zo'n € 35 extra krijgen.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

|

Geen effect. De 2,7% wordt namelijk berekend over een vaststaand bedrag (toetsinkomen) dat onafhankelijk is van het werkelijke inkomen.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Het is de vraag of de eenpersoonshuishoudens die de € 100 miljoen extra ontvangen, dit ook wel nodig hebben.

Het is de vraag of de eenpersoonshuishoudens die de € 100 miljoen extra ontvangen, dit ook wel nodig hebben.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Er zijn 3,4 miljoen eenpersoonshuishoudens met zorgtoeslag. Het kost dus ongeveer € 100 miljoen

13. Het werken met doelmatigheidsgrenzen bij Definitief Toekennen en mutaties. (FIN)

1. Beschrijving voorstel.

Voorgesteld wordt om efficiencygrenzen bij mutaties en eindafrekeningen in te stellen. Dat wil zeggen dat er een minimumbedrag wordt aangehouden waaronder niet gemuteerd of niet afgerekend wordt. Dat werkt twee kanten op. Hierbij zou kunnen worden aangesloten op de €24 grens die nu al geldt bij het voorschot. (een recht < € 24 wordt niet uitbetaald)

2. Welk probleem lost dit op?

Deze voorgestelde vereenvoudiging lost de volgende problemen op burgers en Belastingdienst:

Burgers:

Het aantal mutatiebeschikkingen en eindafrekeningen met een terugvordering of nabetaling neemt af. Dat voorkomt verwarring en onbegrip bij de burger.

Belastingdienst:

- Afname invorderingsinspanningen en minder baliecontacten en telefonische vragen door minder mutatiebeschikkingen.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

1. per inkomensgroep
2. per type huishouden (alleenstaand, 65-plus, etc.)
3. hele specifieke groep? (b.v. mensen met vermogen)

Mensen hebben zeer kleine meevallers en soms een kleine tegenvaller (als het twee kanten uit gaat werken).

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

Klein.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

14. Uitzonderingen kindgebonden budget (voor 16- en 17-jarigen) verwijderen (FIN)

1. Beschrijving voorstel.

Het kindgebonden budget is vormgegeven volgens het principe: recht op kinderbijslag = recht op kindgebonden budget. Op dit moment is sprake van twee uitzonderingen op deze regel, namelijk voor ouders van:

- een kind van 16 of 17 dat in verband met onderwijs of een beroepsopleiding lessen of stages volgt gedurende gemiddeld minder dan 213 klokuren per kwartaal: SVB levert de informatie over deze groep aan de BD. *SVB ontvangt informatie over deze groep deels van IB-groep, maar dient deels van geval tot geval onderzoek te verrichten (o.a. bij prive-onderwijs);*
- een kind dat op de eerste dag van een kalenderkwartaal recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000. *SVB ontvangt informatie over deze groep van IB-groep.*

Om voor kindgebonden budget in aanmerking te komen moeten de ouders ook voldoen aan de onderhoudseis. Dit wordt getoetst door de SVB.

Het voorstel is om deze laatste 2 uitzonderingen uit het kindgebonden budget te verwijderen. De SVB zou moeten kunnen aangeven om hoeveel gevallen dit gaat.

2. Welk probleem lost dit op?

- Voor de burger betekent deze vereenvoudiging dat de regeling volledig transparant wordt. Wanneer er recht bestaat op kinderbijslag voor een kind, bestaat ook recht op kindgebonden budget. Hierover kan geen misverstand meer bestaan.
- Het uitzoekwerk dat door de SVB wordt uitgevoerd ten behoeve van het kindgebonden budget verval. Gevolg hiervan is ook dat de mogelijke vertraging in de bevoorschotting op het moment dat kinderen 16 worden verdwijnt. Wanneer in eerste instantie ten onrechte een toeslag voor een 16-jarig kind is uitbetaald, moet dit worden teruggedraaid.
- Het betreft hier voornamelijk een besparing in de uitvoeringskosten van de SVB, maar in tweede instantie ook van de Belastingdienst omdat over dit onderwerp geen vragen meer zullen komen.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Voor huishoudens waarbij het enige of jongste kind onder deze uitzondering valt, betekent de wijziging dat zij het kindgebonden budget gaan verliezen. Wanneer het om één van de kinderen gaat, vervalt dat deel van het kindgebonden budget dat bij het 'uitzonderingskind' hoort. De hoogte van dit bedrag is afhankelijk van het inkomen van de ouders en het aantal kinderen waarvoor in totaal kindgebonden budget wordt ontvangen.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

Licht positief. De mensen die hun KGB kwijtraken zullen ook de marginale druk hiervan niet meer ervaren.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Deze maatregel levert €? Op omdat er minder kindgebonden budget wordt uitgekeerd. Daarnaast wordt een besparing op de uitvoeringskosten bij de SVB gerealiseerd.

15. Voorstel uitbesteden dienstverlening en toezicht aan instellingen (FIN)

N.B. Dit voorstel is (nog) niet verder uitgewerkt omdat er veel bezwaren hiertegen zijn opgeworpen. FIN heeft echter wel gemeend hem nog een keer voor te moeten leggen aan de werkgroep IBO.

(Zoals reeds in het "Paradijs" aangegeven gelden ander vereenvoudigingsvoorstellen als basisvoorwaarde)

1. Beschrijving voorstel. (voorheen denkrichting 2 Paradijs)

In deze denkrichting blijft de Belastingdienst als rekencentrum verantwoordelijk voor de massale verwerking van toeslagen. De verantwoordelijkheid voor de toeslag blijft bij de burger en de instelling faciliteert bij de aanvraag en controleert de aanvraag. De instellingen leveren de bouwstenen voor de aanvraag (in nauw contact met de burger) aan de Belastingdienst. Belastingdienst beschikt en betaalt via de instellingen toe aan de burgers.

De instelling kent de "instellinggebonden" gegevens al, te weten:

- Verhuurders: de huurlasten → (genormeerde)huurprijs en soort woning
- KOI: de (genormeerde) uurprijs en opvanguren;
- Zorgverzekeraar: de verzekerdegegevens;
- SVB: het kindgegeven voor de kinderbijslag.

De aanvraag bevat alleen de identificatiegegevens van de burger en de instellinggebonden gegevens. De instelling is hierbij verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze gegevens. De BD ontleent de rest van gegevens van de aanvraag aan de (basis)registraties.

De Belastingdienst controleert de instellingen in het kader van Horizontaal Toezicht. Het systeem dat de toeslag berekent en betaalt bevindt zich bij de Belastingdienst. De Belastingdienst wordt hiermee een rekencentrum met een belangrijke rol in het horizontaal toezicht.

Mutaties zullen via de (basis)registraties in het Feiten Registratie Systeem (FRS) van de Belastingdienst terechtkomen en worden verwerkt.

2. Welk probleem lost dit op?

Deze voorgestelde denkrichting lost de volgende problemen op:

- Voor de burger verdwijnt het "loket" Belastingdienst. Toeslagen worden aangevraagd en toegekend via de instelling waarmee de burger zijn huur, zorgverzekering of kinderopvang regelt.
- Voor de BD verdwijnen de 'losse' burgers als direct contact. In plaats daarvan bestaat er contact met de instellingen (6mln burgers vs. 37.000 instellingen).
- De toeslag wordt altijd aangewend voor het eigenlijke doel: betaalbare huur, kinderopvang, etc. (doelfinanciering).
- Er zal een afname ontstaan van het niet-gebruik, omdat de instellingen het initiatief nemen de burgers faciliteren bij hun aanvraag.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Geen

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

Geen

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste)

- Er zal een marktregulering plaatsvinden, omdat instellingen in staat moeten zijn een onderdeel te worden van een (basis)registratie.
- Verbetering liquiditeitspositie instellingen, omdat zij via de toeslag gegarandeerd een deel van de kosten vergoed krijgen.
- Vraag is of instellingen de benodigde expertise hebben om goed met klachten om te gaan op dit gebied, uitleg te geven over hoogte van toeslag, etc.
- Instelling kan inkomen afleiden uit hoogte toeslag. Dit stuit op privacyoverwegingen.
- Politieke aansprakelijkheid zonder directe politieke invloed.
- Horizontaal toezicht gaat uit van een bepaalde foutentolerantie. Vraag is hoe hoog deze mag liggen bij deze gevoelige doelgroep.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

16. Ambtshalve toekennen door middel van basisregistraties (FIN)

Zoals reeds in het "Paradijs" aangegeven gelden andere vereenvoudigingsvoorstellen als basisvoorwaarde voor het realiseren van dit voorstel.

1. Beschrijving voorstel ambtshalve toekennen door middel van basisregistraties (voorheen denkrichting 3 Paradijs)

Gebeurtenissen in het leven van de burger worden éénmalig, betrouwbaar en toegankelijk op voor de burger logische plekken geregistreerd. Logische plekken zijn gemeenten (GBA, geboorteaangifte), zorgverzekeraars (RBVZ), KOI's (opvanguren), verhuurders (huuradministratie) en Belastingdienst (inkomen).

De Belastingdienst verstrekt ambtshalve toeslagen door alle grondslagen rechtstreeks te ontfangen aan basisregistraties en actuele gegevens die dan kunnen beschouwd kunnen worden als betrouwbare informatie. Het begrip contra-informatie verdwijnt dan. De Belastingdienst rekent daarom direct definitief af met de burger. De Belastingdienst werkt daarvoor nauw samen met andere (semi-) overheden op het gebied van basisregistraties.

Er hoeft geen aanvraag of mutatie te worden gedaan door burger of instelling. De Belastingdienst beschikt over alle gegevens om ambtshalve een toeslag voor burgers aan te vragen en te wijzigen.

Bezwaren tegen de beschikken moeten zijn gericht tegen de beheerders van de registraties. Echter: overheid kan/moet zich opstellen als één loket waarbij de burger in bezwaar kan gaan. Vanuit dat loket wordt het bezwaar naar de goede organisatie geleid.

Bijzondere situaties (individuele 'vastlopers' in de maatschappij of hardheidsgevallen) worden niet afgevangen door de toeslagenregelingen. De behandeling daarvan wordt belegd bij gemeenten vanwege de multidisciplinaire problematiek. De gemeenten zullen in de meeste gevallen al veel contact hebben met deze doelgroep.

2. Welk probleem lost dit op?

Deze voorgestelde vereenvoudiging lost de volgende problemen op:

- Er zal een enorme afname gerealiseerd worden van het niet-gebruik.
- Burger heeft inzicht in de kosten voor huur, zorg en kinderopvang.
- De burger heeft zicht op werkelijke kosten.
- Minder uitvoeringslasten BD omdat aanvraag- en mutatiestroom van burgers wegvalt
- Ook verlaging van de controle inspanningen. Een deel daarvan wordt door de houders van de (basis-) registraties overgenomen.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

1. per inkomensgroep
2. per type huishouden (alleenstaand, 65-plus, etc.)
3. hele specifieke groep? (b.v. mensen met vermogen)

Inkomenseffecten kunnen uiteindelijk m.b.v. modellen SZW/WWI worden doorgerekend.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

B.v. marginale druk effecten kwantificeren.

In latere fase zouden voorstellen door CPB kunnen worden doorgerekend op participatie-effecten.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

B.v. verminderen verstoringen op huurmarkt door huurtoeslag.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

17. Aftrekposten verwijderen uit verzamelinkomen (SZW).

1. Beschrijving voorstel

Momenteel is de inkomensgrondslag voor de toeslagen gelijk aan het verzamelinkomen voor de IB. Dit betekent dat er naast het daadwerkelijke inkomen, ook de omvang van de aftrekposten het recht op toeslag bepaald.

Rond het afschaffen van de Buitengewone uitgavenregeling is duidelijk geworden dat deze doorwerking verstrekende gevolgen heeft. De doorwerking van € 500 aan specifieke kosten op de huurtoeslag kon oplopen tot ruim € 1000.

Voor burgers is de omvang van de aftrekposten moeilijk van tevoren in te schatten, waardoor veel nabetaalingen onvermijdelijk zijn. Voor de belastingdienst geldt dat er een extra uitvoeringslast gepaard gaat met een beleidswijziging zoals het afschaffen van de BU, omdat de meeste mensen geen rekening houden met de doorwerking van de beleidswijziging op het aanvragen van een nieuwe toeslag.

Het voorstel houdt in dat de aftrekposten verdwijnen uit de inkomensgrondslag voor de toeslagen (het verzamelinkomen). Het toetsingsinkomen wordt daardoor stabiel. Dit kan op twee manieren:

1. Door toeslagen te baseren op het bruto inkomen¹
2. Door het verzamelinkomen te 'schonen' voor aftrekposten bij het vaststellen van toeslagen (Voor toeslagen een apart verzamelinkomen instellen waarbij aftrekposten buiten beschouwing worden gelaten)

2. Welk probleem lost dit op?

Als gevolg van dit voorstel zal het verzamelinkomen minder muteren. Hierdoor neemt zowel het aantal invorderingen als de hoogte van invorderingen af. Burgers hoeven dan alleen hun inkomen in te schatten, in plaats van het inkomen minus aftrekposten. Kanttekening hierbij is dat onderzoek van de Belastingdienst heeft uitgewezen dat de voorspellende waarde van inkomens uit T-1 en T-2 ook voor huishoudens met alleen looninkomsten niet erg stabiel waren. Uitsluitend huishoudens onder de minima (voor de regelingen d.w.z. met een maximale toeslag) en NB 65+ waren tamelijk stabiel.

Bovendien worden de toeslagen eerlijker en begrijpelijker. Het is immers moeilijk uit te leggen waarom twee burens in een identiek huis en een identiek inkomen toch kunnen verschillen in de hoogte van bijvoorbeeld de kinderopvangtoeslag, alleen omdat de één huurt en de ander zijn huis heeft gekocht.

Toekomstige beleidswijzigingen bij aftrekposten zullen daarna geen 'last' meer hebben van de doorwerking van deze aftrekposten naar hun toeslagen.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd.

¹ het gezamenlijke bedrag van de belastbare winst uit onderneming, het belastbare loon, het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden, de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

Huishoudens met veel en/of hoge aftrekposten en veel toeslagen zullen (logischerwijs) negatieve inkomenseffecten ondervinden van deze wijzigingen. De grootste effecten worden veroorzaakt door de hypotheekrenteaftrek en de zelfstandigenaftrek.

Het voorstel speelt middelen vrij bij de verschillende toeslagen. Deze middelen kunnen worden ingezet voor compenserende maatregelen. Afhankelijk van de omvang en de vormgeving van de terugsluis zullen huishoudens met weinig aftrekposten en/of toeslagen een positief inkomenseffect ondervinden van deze maatregel.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

De arbeidsmarkteffecten zijn positief. Het recht op toeslagen neemt af (minder huishoudens hebben recht op toeslagen) dus de versturende werking op de arbeidsmarkt van de verschillende toeslagen neemt af. Ook kan de vormgeving van de terugsluis positieve arbeidsmarkteffecten hebben mits deze wordt vormgegeven door een verbetering van de marginale tarieven.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

De keten wordt robuuster omdat beleidsmaatregelen minder zullen doorwerken op de hoogte van toeslagen. Een beleidsdoel is het streven naar harmonisatie van de verschillende inkomensbegrippen. Dat is één van de redenen geweest om ook voor toeslagen het verzamelinkomen als basis te nemen. Dit inkomen is ook vastgelegd in de BasisRegistratie Inkomen (BRI). Wanneer wordt afgeweken van het huidige inkomensbegrip komt er dus niet alleen een inkomensbegrip bij, maar kan ook geen gebruik meer worden gemaakt van de BRI.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Zonder terugsluis bedraagt de opbrengst van de maatregel ongeveer € 1 mld (ruwe schatting, moet nog bevestigd worden door FIN). Terugsluis zal echter noodzakelijk zijn om negatieve inkomenseffecten te mitigeren.

18. Zorgtoeslag verwerken in bestaande generieke fiscale- en niet fiscale instrumenten (FIN)

1. Beschrijving voorstel

Via de zorgtoeslag wordt de nominale zorgpremie inkomensafhankelijk gecompenseerd. Voor de individuele berekening van de hoogte van de zorgtoeslag zijn uitsluitend de hoogte van het inkomen en de huishoudsituatie van belang. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de huur- en kinderopvangtoeslag waar specifieke individuele omstandigheden zoals de betaalde huur en kinderopvangkosten mede van invloed zijn op de hoogte van de toeslag. Aangezien bij de vaststelling van de IB aanslag het inkomen (en doorgaans ook de huishoudsituatie) bekend zijn bij de Belastingdienst zouden de gelden die gemoeid zijn met de zorgtoeslag ook via een andere weg de burgers kunnen bereiken. Hierbij kan dan aangesloten worden bij bestaande instrumenten zoals heffingskortingen, belasting- en premie tarieven etc.

2. Welk probleem lost dit op?

Momenteel dient voor 5,5 à 6 mln aanvragers de zorgtoeslag uitgerekend, beschikt en uitbetaald te worden. Inclusief de zogenaamde “toeslagpartners” heeft daardoor inmiddels 70% van de volwassene populatie recht op de zorgtoeslag. Naar verwachting zal dit tot 2015 stijgen naar 85%. De zorgtoeslag heeft hierdoor niet meer het karakter van een specifieke regeling ter compensatie van hoge zorgkosten waarvoor het oorspronkelijk bedoeld was. Door de zorgtoeslag te verwerken in al bestaande generieke regelingen zal een groot deel van de toeslagenpopulatie komen te vervallen. Voor de burger zal er een formulier/toeslag minder zijn zonder dat daarbij grote inkomenseffecten optreden. Tevens wordt hiermee het probleem opgelost dat de zorgtoeslag wordt uitgekeerd op basis van een geschat inkomen waardoor later bij de definitieve toekenning (meestal na 2 jaar) er nog vaak terugvorderingen of nabetalingen plaatsvinden.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd.

Afhankelijk van de gekozen maatregelen. Gezien het rekenkundig simpele karakter van de zorgtoeslag en de compensatie via een combinatie van andere generieke maatregelen is het mogelijk om exact (per groep van individuen) de inkomenseffecten te bekijken. Binnen die groep zijn geen uitschieters mogelijk zoals dat wel bij bijvoorbeeld de afschaffing van de BU het geval was. Uiteraard zal het niet mogelijk zijn voor iedereen de operatie geheel inkomensneutraal te maken. Gezien de inzet van generieke maatregelen is het wel goed mogelijk de inkomenseffecten te sturen naar de vanuit inkomenspolitiek gewenste richting. De zorgtoeslag voor minima is momenteel circa € 700 per jaar per persoon. Het budget dat gemoeid is met de zorgtoeslag (4 mld) kan ingezet worden om een combinatie van generieke compenserende maatregelen te treffen. Zolang er hierbij gebruik wordt gemaakt van bestaande instrumentarium, is de inschatting dat de Belastingdienst die relatief eenvoudig kan uitvoeren. Aan de volgende instrumenten zou dan gedacht kunnen worden;

- Verzekeraars ontvangen momenteel binnen het vereveningsmodel een rijksbijdrage per verzekerd kind, dit zou aangevuld kunnen worden met een bedrag per verzekerde volwassene. Hierdoor daalt de nominale premie voor de basisverzekering.
- Verhoging/verlaging van heffingskortingen en belastingtarieven
- Verhogen van de AOW-tegemootkoming
- Verlaging van de procentuele ZVW-premie onder gelijktijdige verlenging van de premiegrens.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

In principe nihil, bij de meest ideale uitvoering zou het bedrag dat huishoudens voorheen via de zorgtoeslag kregen nu via andere generieke maatregelen binnenkomen. Indien deze maatregelen een minder inkomensafhankelijk karakter hebben dan de zorgtoeslag (marginale druk 5%) zou nog wel een positief arbeidsmarkteffect kunnen optreden aangezien de marginale druk dan lager is.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

- Voor de burger en Belastingdienst simpeler, geen aparte aanvraag/beschikking/uitbetaling zorgtoeslag meer. Tevens geen nabetaling of terugvordering zorgtoeslag meer.
- Als onderdeel van het terugsluispakket zou de premiegrens voor de ZVW (2009 = € 32.369) gelijkgetrokken kunnen worden met de premiegrens voor de werknemersverzekeringen (2009 = € 47.802). Hierdoor wordt een stap gezet naar een geïntegreerde premieheffing bij werkgevers.
- De automatische oploop in de zorgtoeslag als gevolg van vergrijzing de komende decennia wordt hiermee voorkomen. Dit levert een houdbaarheidsbijdrage op die geschat wordt op grofweg een ½ % BBP.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Nihil, via de diverse instrumenten is het mogelijk een budgetneutraal pakket te maken.

18. Eénloketfunctie voor de aparte doelgroepen. (OCW).

1. Beschrijving voorstel.

De specifieke doelgroepen genoemd in artikel 6, waarvoor gemeenten en het UWV éénsde deel aan tegemoetkoming verstrekken, dienen hun aanvraag direct in bij de Belastingdienst. En hoeven dus niet eerst langs de gemeente c.q. het UWV. Achteraf wordt door Belastingdienst bij gemeente en UWV getoetst en het éénsde deel tegemoetkoming verrekend.

2. Welk probleem lost dit op?

1. aantal invorderingen verminderd?

Nee: aantal wordt eerder hoger als achteraf blijkt dat aanvrager niet in aanmerking kwam als doelgroep (poortwachtersfunctie van gemeente/UWV verdwijnt).

2. hoogte invorderingen verminderd?

Nee, als BD ook het éénsde deel uitkeert en vervolgens moet terugvorderen dan neemt de hoogte van de invordering toe.

3. administratieve lasten minder voor burger?

Ja, hoeft niet meer langs twee loketten.

4. uitvoeringskosten voor BD lager? Bijv. doordat controle beter mogelijk/minder duur wordt.

Vanuit de burger is dit voorstel een verbetering omdat er één loket verdwijnt. Echter vanuit de uitvoering wordt aangegeven dat de voordelen zoals die hierboven worden benoemd zich niet voor zullen doen. Op dit moment hebben de gemeente of UWV een poortwachtersfunctie. Hiermee wordt voorkomen dat "doelgroepen" ten onrechte een beroep doen op de kinderopvangtoeslag. Nu moet toezicht achteraf plaatsvinden. Omdat er vooraf meer uitgekeerd wordt, nemen de toezichtlasten achteraf toe. Met andere woorden de uitvoering wordt door dit voorstel niet eenvoudiger noch goedkoper.

Voorst sluit dit voorstel niet aan bij de algemene systematiek waarover gesproken is. Namelijk dat het massale proces bij de Belastingdienst wordt uitgevoerd en voor uitzonderingsgevallen wordt bekeken hoe deze bij de gemeente zouden kunnen worden ondergebracht. Dit omdat de gemeente in veel gevallen deze groepen al kent en beter geoutilleerd is om met uitzonderingsgevallen om te gaan.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

N.v.t.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

N.v.t.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

N.v.t.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Budgettaire risico's voor OCW: zie punt 2.

19. Afschaffen maandelijks mutatie en invoeren jaarlijkse eindafrekening. (OCW)

1. Beschrijving voorstel.

Ouders dienen eenmalig aan het eind van ieder jaar een eindopgave in van het definitief afgenomen aantal opvanguren. (Omdat er nog zo slecht mutaties worden doorgegeven is dit in feite de huidige praktijk).

2. Welk probleem lost dit op?

1. aantal invorderingen vermindert?

Nee. Voor die mensen die op dit moment alle mutaties doorgeven zal het aantal invorderingen eerder toenemen.

2. hoogte invorderingen vermindert?

Nee. Voor die mensen die op dit moment alle mutaties doorgeven zullen invorderingen juist hoger uitvallen.

3. administratieve lasten minder voor burger?

Ja. In plaats van elke keer te moeten muteren, dient men een keer per jaar een eindopgave in.

4. uitvoeringskosten voor BD lager? Bijv. doordat controle beter mogelijk/minder duur wordt.

Iets afnemen: de jaarlijkse einddeclaratie is in feite wat nu al gebeurt en de huidige maandelijks verwerking en controle van de mutaties die nu wel binnenkomen, kan worden gestopt.

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Alleen de huidige kleine groep aan muterende, zal effect voelen: pas na een jaar wordt definitief vastgesteld in plaats van de huidige werkwijze dat iedere mutatie zo dicht mogelijk op de werkelijke kosten zit.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten.?

N.v.t.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

De Awir heeft beoogd om de uitvoering van de verschillende regelingen zoveel als mogelijk te harmoniseren.

Deze maatregel voor de kinderopvangtoeslag staat daar haaks op.

Een ander uitgangspunt van de Awir is om de toeslag op actuele grondslagen te baseren. Het lijkt alsof ouders het in het voorstel onmogelijk wordt gemaakt om de wijzigen. Zij kunnen dan er ook zelf niet meer voor zorgen dat hun toeslag aansluit op hun actuele omstandigheden.

Tot slot lijkt het niet verstandig om nu weer het regime te wijzigen. In 2005 was er nog sprake van een jaeropgaaf, die is per 2006 afgeschaft. Mensen hebben tijd nodig om aan een nieuw regime te wennen. Het lijkt erop dat dit nu het val is voor het Awir regime. Bij een nieuwe wisseling zou weer een gewenningsperiode optreden.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Neutraal, gezien de huidige uitkomsten dat de nabetalingen en de invorderingen elkaar in evenwicht houden.

20. Geleidelijker afbouw inkomensafhankelijke traject huurtoeslag (de zogeheten 'rechte lijn'), al dan niet in combinatie met het afschaffen van de doelgroepgrenzen. (WWI)

1. Beschrijving voorstel.

Zie titel.

2. Welk probleem lost dit op?

1. aantal invorderingen vermindert? Nee, het aantal invorderingen vermindert niet, alleen de hoogte van de invorderingen (zie hieronder). Het zou zelfs kunnen zijn dat het aantal invorderingen gaat stijgen, omdat er meer mensen in een inkomensafhankelijk traject komen.
2. hoogte invorderingen vermindert? Ja, verlies aan huurtoeslag bij stijging inkomen wordt minder groot. Door afschaffen doelgroepgrens verdwijnt relatief groot verlies van gehele huurtoeslag indien de maximumgrens wordt overschreden.
3. administratieve lasten minder voor burger? Nvt
4. uitvoeringskosten voor BD lager? Het zou kunnen dat de uitvoeringskosten v.w.b. de vorderingen afnemen. Als deze nl. in hoogte afnemen zullen wellicht minder mensen "op maat" terugbetalen. De standaardvorderingen leveren minder uitvoeringskosten op. Daarnaast zou het een kleine verlichting aan de dienstverleningskant op kunnen leveren omdat mensen met minder hoge terugvorderingen worden geconfronteerd en ook minder snel hun hele toeslag kwijtraken. Dit zou kunnen leiden tot een afname in de contacten met bijvoorbeeld de BelastingTelefoon

3. Wat zijn de inkomenseffecten. Ook graag zoveel mogelijk gekwantificeerd:

Nihil voor huishoudens met een inkomen onder het minimuminkomensijkpunt. Voor huishoudens met een inkomen boven het minimuminkomensijkpunt hangen de inkomenseffecten van de vormgeving af. Met een inzet van €115 miljoen zijn er geen negatieve inkomenseffecten en lopen de positieve inkomenseffecten voor de huidige huurtoeslagontvangers van gering voor de huishoudens rond het minimum tot maximaal €300 à €400 bij een inkomen rond de huidige doelgroepgrens (en nog hoger voor degenen die vanwege die doelgroepgrens nu nog geen huurtoeslag ontvangen). De inkomenseffecten voor specifieke huishoudens zijn daarbij afhankelijk van de betaalde huur. Gemiddeld bedraagt het effect voor de huishoudens die er op vooruit gaan ongeveer €200 (per jaar).

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

De gemiddelde marginale druk in het inkomensafhankelijke traject van de huurtoeslag ligt, afhankelijk van het huishoudtype, nu tussen 25,5% en 43,7%. De marginale druk neemt hierbij toe met het inkomen, voor huishoudens aan het eind van het inkomensafhankelijke traject ligt de marginale druk al tussen 30% en 50%. Bij dit voorstel neemt voor iedereen de marginale druk af tot 21% à 37% (afhankelijk van het huishoudtype). Voor de huishoudens boven de huidige doelgroepgrenzen stijgt de marginale druk van 0% (ze hadden immers nog niet met de huurtoeslag te maken) naar de genoemde 21% à 37%. Hierbij is de marginale druk in alle gevallen voor de huishoudens jonger dan 65 lager dan voor de huishoudens ouder dan 65. Voor de werkbercidheid is vooral de eerste van belang. Na verwerking van het voorstel bedraagt de marginale druk voor deze groep 21,1%

(meerpersoons) en 27,9% (alleenstaand). Dit is nu gemiddeld 25,5% en 33%, maar kan oplopen tot 29,8% en 37,9%. In deze cijfers is nog niet het effect verwerkt van het vervallen van de grote inkomenssprong die nu optreedt bij de maximuminkomensgrenzen. Daar treedt nu een marginale druk op die ver boven de 100% kan liggen. Deze inkomenssprongen vervallen ook in dit voorval. Overigens gelden alle genoemde cijfers alleen bij de voorgestelde inzet van €115 miljoen. Bij een kleinere inzet van middelen is de daling van de marginale druk geringer, of kan zelfs sprake zijn van een stijging.

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Beter inzicht in hoogte huurtoeslag (formule wordt eenvoudiger).

Groter aantal huurtoeslagontvangers, dus adm. lasten voor meer burgers en meer klanten voor BID.

6 Budgetair effect:

Afhankelijk van de inzet. Met €115 miljoen wordt bereikt dat voor alle huishoudens in het inkomensafhankelijke traject de marginale druk gelijk blijft of daalt, en dat er geen huishoudens op achteruit gaan.

21. Bevorderen rechtmatigheid en doelmatigheid kinderopvangtoeslag (CPB)

Algemene opmerking: dit voorstel past mogelijk beter in de werkgroep kinderopvang.

1. Beschrijving voorstel

Het voorstel is om de uurtarieven voor formele kinderopvang te verlagen (bijvoorbeeld halveren) via een directe bijdrage van de overheid aan de aanbieders, de (vaste of inkomensafhankelijke) aanvullende combinatiekorting te verhogen en de doelgroep voor de kinderopvangtoeslag te beperken tot huishoudens met lage inkomens en meerdere kinderen.

2. Welk probleem lost dit op?

De rechtmatigheid van het gebruik van kinderopvangtoeslag, bijvoorbeeld qua aantal uren opvang, is met name bij gastouderopvang moeilijk controleerbaar. De invoering van het recht op recht op kinderopvangtoeslag heeft bovendien geleid tot een formalisering van informele opvang (bijvoorbeeld door familie), die beleidsmatig weinig oplevert (in termen van extra participatie) maar wel kosten voor de overheid met zich mee brengt (inschakeling van gastouderbureaus voor bestaande opvang om in aanmerking te komen voor toeslag).

Het aantal invorderingen vermindert, de administratieve lasten voor burgers verminderen en de uitvoeringskosten voor de belastingdienst worden lager.

3. Wat zijn de inkomenseffecten?

De insteek is om de inkomenseffecten zo beperkt mogelijk te houden. Een nadere analyse van de inkomenseffecten moet uitwijzen of dit met deze vormgeving haalbaar is. Voor huishoudens met lage inkomens en meerdere kinderen zal een kinderopvangtoeslag nodig blijven, om forse inkomenseffecten te verminderen.

4. Wat zijn de arbeidsmarkteffecten?

De arbeidsmarkteffecten zijn neutraal of positief, want een uitbreiding van het aantal gewerkte uren leidt niet meer tot een daling van de kinderopvangtoeslag (lagere marginale druk).

5. Wat zijn effecten op andere (gewenste of ongewenste) marktverstoringen/beleidsdoelen?

Geen.

6. Wat zijn de budgettaire consequenties?

Het voorstel is in beginsel budgettair neutraal.